

**LEGE nr. 415 din 27 iunie 2002 (*actualizată*)
privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a
Țării
(actualizată la data de 23 iulie 2009*)**

EMITENT: PARLAMENTUL

Data intrării în vigoare: 09 August 2002

Forma consolidată valabilă la data de 13 Martie 2024

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 23 Iulie 2009 , până la data de 13 Martie 2024

*) Notă CTCE:

Forma actualizată a acestui act normativ la data de 13 Martie 2024 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către: LEGEA nr. 141 din 10 iulie 2008; ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 224 din 30 decembrie 2008; DECIZIA nr. 1.008 din 7 iulie 2009.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Consiliul Suprem de Apărare a Țării este autoritatea administrativă autonomă investită, potrivit Constituției, cu organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și siguranța națională.

ART. 2

Activitatea Consiliului Suprem de Apărare a Țării este supusă examinării și verificării parlamentare. Anual, nu mai târziu de primul trimestru al anului următor, precum și la cererea comisiilor permanente de specialitate ale Parlamentului sau ori de câte ori se consideră necesar, Consiliul Suprem de Apărare a Țării prezintă, în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului, rapoarte asupra activității desfășurate.

ART. 3

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin Consiliul Suprem de Apărare a Țării emite hotărâri, potrivit legii, care sunt obligatorii pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice la care se referă. Acestea răspund, în condițiile legii, de măsurile luate pentru punerea lor în aplicare.

CAP. II

Atribuții

ART. 4

Consiliul Suprem de Apărare a Țării are următoarele atribuții:

a) analizează și/sau propune, potrivit legii, promovarea:

1. strategiei de securitate națională a României și a strategiei naționale de apărare a țării;

Pct. 1 al lit. a) a art. 4 a fost modificat de art. unic din LEGEA nr. 141 din 10 iulie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 533 din 15 iulie 2008.

2. strategiei militare a României;

3. strategiilor de ordine publică și siguranța națională ale României, în raport cu răspunderile instituțiilor abilitate;

4. datelor, informărilor și evaluărilor furnizate de serviciile de informații și de celelalte structuri cu atribuții în domeniul siguranței naționale;

b) la solicitarea Președintelui României, analizează și propune măsuri pentru:

1. instituirea stării de asediu sau a stării de urgență în întreaga țara ori în unele localități;

2. declararea mobilizării parțiale sau generale a forțelor armate;

3. respingerea agresiunii armate îndreptate împotriva țării;

4. declararea stării de război și încetarea sa;

5. inițierea, suspendarea sau încetarea acțiunilor militare;

c) propune spre aprobare:

1. punerea în aplicare a planului de mobilizare a economiei naționale și a execuției bugetului de stat, pentru primul an de război;

2. măsurile necesare pentru apărarea și restabilirea ordinii constituționale;

d) avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern privind:

1. securitatea națională;

2. organizarea generală a forțelor armate și a celorlalte instituții cu atribuții în domeniul securității naționale;

3. organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării;

4. pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare;

5. propunerile de buget ale instituțiilor cu atribuții în domeniul securității naționale;

6. alocațiile bugetare destinate ministerelor și serviciilor cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale;

7. condițiile de intrare, trecere sau staționare pe teritoriul României a trupelor străine;

8. numirea în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu grad de general-locotenent, viceamiral, similare și superioare acestora;

e) supune spre aprobare comandantului forțelor armate planurile de întrebuințare a forțelor pe timp de pace, în situații de criza și la război;

f) aproba:

1. orientările de baza în domeniul relațiilor internaționale privind securitatea națională;

2. proiectele tratatelor și acordurilor internaționale în domeniul securității naționale sau cu incidente în acest domeniu;

3. stabilirea de relații cu organisme similare din străinătate de către instituțiile și structurile cu atribuții în domeniul siguranței naționale;

4. completarea structurilor militare cu efective, potrivit statelor de organizare în timp de pace;

5. executarea alarmei de lupta pentru aducerea structurilor militare în starea care să le permită trecerea, la ordin, la îndeplinirea misiunilor de lupta;

6. planurile de acțiune la declararea mobilizării și la declararea stării de război;
7. planurile de acțiune la instituirea stării de asediu și a stării de urgență;
8. proiectul planului de mobilizare a economiei naționale și proiectul bugetului de stat, pentru primul an de război;
9. planul verificării stadiului pregătirii populației pentru apărare prin exerciții și antrenamente de mobilizare;
10. repartiția numărului de recruți încorporați pe instituțiile cu atribuții în domeniul securității naționale;
11. obiectivele de pregătire a teritoriului destinate asigurării nevoilor operaționale ale forțelor sistemului național de apărare;
12. nomenclatorul și nivelurile de constituire a rezervelor de mobilizare;
13. programele multianuale privind înzestrarea forțelor sistemului național de apărare;
14. militarizarea, în condițiile legii, a agenților economici a căror activitate este nemijlocit legată de asigurarea resurselor necesare apărării;
15. planul comun de intervenție a unităților Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne pentru limitarea și înlăturarea efectelor dezastrelor pe teritoriul național;
16. regimul rețelelor și echipamentelor de telecomunicații speciale și criteriile de repartizare a posturilor de abonat pentru utilizatorii acestor rețele;
17. structura organizatorică și atribuțiile Marelui Cartier General;
18. înființarea funcției de comandant militar subordonat Marelui Cartier General și atribuțiile acestuia pentru asigurarea conducerii unitare pe timp de război;
19. persoanele și obiectivele care beneficiază de protecția și paza Serviciului de Protecție și Paza și normele privind protecția antiteroristă a demnitarilor români și străini, precum și a altor persoane oficiale;
20. rapoartele și informările prezentate de conducători ai organelor administrației publice, referitoare la securitatea națională;
21. planurile generale de căutare a informațiilor prezentate de instituțiile și structurile cu atribuții în domeniul siguranței naționale;
22. principalele direcții de activitate și măsurile generale necesare pentru înlăturarea amenințărilor la adresa siguranței naționale;
23. structura organizatorică, efectivele și regulamentele de funcționare ale Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Serviciului de Protecție și Paza;
24. cheltuielile operative destinate realizării siguranței naționale;
25. normele privind planificarea, evidenta, utilizarea, justificarea și controlul cheltuielilor operative destinate realizării siguranței naționale pentru instituțiile cu atribuții în acest domeniu;
26. conturile anuale de execuție bugetară a cheltuielilor operative destinate realizării siguranței naționale, ale instituțiilor cu atribuții în domeniul siguranței naționale, după aprobarea rapoartelor asupra activității desfășurate de acestea;
27. înființarea, desființarea, dislocarea și redislocarea, în timp de pace, pe teritoriul național, a marilor unități militare de la eșalonul brigada, inclusiv, în sus;
28. propunerile de acordare a gradului de mareșal, de general,

amiral și similare;

g) coordonează activitatea de integrare în structurile de securitate europene și euroatlantice, monitorizează procesul de adaptare a forțelor armate la cerințele NATO și formulează recomandări, în concordanță cu standardele Alianței;

h) numește și revoca în/din funcții, în cazurile și condițiile stabilite de lege;

i) exercita orice alte atribuții prevăzute de lege în domeniul apărării țării și al siguranței naționale.

CAP. III

Organizare și funcționare

ART. 5

(1) Președintele României îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(2) [Primul-ministru al Guvernului României îndeplinește funcția de vicepreședinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării.](#)

Alin. (2) al art. 5 a revenit la forma anterioară ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 224 din 30 decembrie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 899 din 31 decembrie 2008, ca urmare a declarării neconstituționale a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 224/2008 pentru modificarea art. 5 alin. (2) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 507 din 23 iulie 2009.

*) Notă CTCE:

Prin DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 1.008 din 7 iulie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 507 din 23 iulie 2009, s-a constatat că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 224/2008 pentru modificarea art. 5 alin. (2) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării este neconstituțională.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ a reținut în cuprinsul DECIZIEI CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 1.008 din 7 iulie 2009 că:

"Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea urmează a se pronunța mai întâi asupra criticilor de neconstituționalitate extrinsecă formulate, urmând ca apoi să analizeze temeinicia criticilor de neconstituționalitate intrinsecă a legii supuse controlului.

I. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, prin raportare la prevederile art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală:

Art. 115 alin. (4) prevede că Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

Referindu-se la jurisprudența Curții Constituționale, exemplificată prin Decizia nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005, și Decizia nr. 258 din 14 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 17 aprilie 2006, autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 224/2008 a fost adoptată cu încălcarea condițiilor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală, situația extraordinară și urgența fiind doar proclamate și fără precizarea vreunui element cuantificabil prin care să se demonstreze felul în care activitatea C.S.A.T. ar fi perturbată în absența modificării reglementate pe calea ordonanței de urgență.

În raport cu obiectul criticii de neconstituționalitate formulate, Curtea reține că, în preambulul ordonanței de urgență aprobate prin legea criticată, existența unei situații extraordinare a cărei

reglementare nu poate fi amânată și urgența acesteia sunt justificate de Guvern prin "necesitatea asigurării unei conduceri a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, care să reflecte importanța acestui organism în sistemul constituțional român" și că "neincluderea în conducerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării a conducerii forului legislativ poate conduce la deficiențe în activitatea acestui organism". Aceste împrejurări sunt calificate ca fiind situații extraordinare care, "vizând interesul public", justifică, în același timp, urgența reglementării lor și impunerea măsurii apreciate ca necesare stopării eventualelor "deficiențe", măsură constând în includerea în conducerea C.S.A.T. a președintelui Senatului.

Curtea constată că această motivare a situației extraordinare și a urgenței este insuficientă și nu corespunde exigențelor dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție și nici jurisprudenței în materie a instanței de contencios constituțional. Din cuprinsul acesteia, nu rezultă în ce mod va fi periclitată activitatea C.S.A.T.-ului prin neincluderea în conducerea acestui organism a președintelui Senatului, în calitate de vicepreședinte, legiuitorul delegat rezumându-se să afirme doar că "neincluderea în conducerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării a conducerii forului legislativ poate conduce la deficiențe în activitatea acestui organism."

Potrivit jurisprudenței Curții, pentru emiterea unei ordonanțe de urgență este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 255 din 11 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 16 iunie 2005, Curtea a observat mai întâi implicațiile deosebirii terminologice dintre noțiunea de caz excepțional, utilizat în concepția art. 114 alin. (4) din Constituție anterior revizuirii, și cea de situație extraordinară, arătând că, "(...) deși diferența dintre cei doi termeni, din punctul de vedere al gradului de abatere de la obișnuit sau comun căruia îi dau expresie, este evidentă, același legiuitor a simțit nevoia să o pună la adăpost de orice interpretare de natură să minimalizeze o atare diferență, prin adăugarea sintagmei "a căror reglementare nu poate fi amânată", consacrand, astfel în terminis imperativul urgenței reglementării. În sfârșit, din rațiuni de rigoare legislativă, a instituit exigența motivării urgenței în chiar cuprinsul ordonanței adoptate în afara unei legi de abilitare." Fiind reamintită jurisprudența constituțională în materie pronunțată anterior revizuirii Legii fundamentale, prin care s-a precizat că de esența cazului excepțional este caracterul său obiectiv, în sensul că "existența sa nu depinde de voința Guvernului care, în asemenea împrejurări, este constrâns să reacționeze prompt pentru apărarea unui interes public pe calea ordonanței de urgență" (Decizia nr. 83/1998), Curtea, cu același prilej, a reținut că "invocarea elementului de oportunitate, prin definiție de natură subiectivă, căruia i se conferă o eficiență contributivă determinantă a urgenței, ceea ce, implicit, îl convertește în situație extraordinară, impune concluzia că aceasta nu are, în mod necesar și univoc, caracter obiectiv, ci poate da expresie și unor factori subiectivi, de oportunitate (...). Întrucât însă asemenea factori nu sunt cuantificabili, afirmarea existenței situației extraordinare, în temeiul lor sau prin convertirea lor într-o asemenea situație, conferă acesteia un caracter arbitrar, de natură să creeze dificultăți insurmontabile în legitimarea delegării legislative. S-ar ajunge, astfel, ca un criteriu de constituționalitate - situația extraordinară -, a cărui respectare este prin definiție supusă controlului Curții, să fie, practic, sustras unui atare control, ceea ce ar fi inadmisibil."

Totodată, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 30 mai 2007, Curtea Constituțională a statuat că "urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare."

II. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, prin raportare la prevederile art. 115 alin. (6) din Legea fundamentală:

Curtea constată, de asemenea, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 224/2008, prin obiectul său de reglementare, intervine în organizarea și funcționarea unei instituții fundamentale a statului - C.S.A.T.-, și nesocotește, astfel, prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, conform cărora "ordonanțele de urgență (...) nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului."

Regimul Consiliului Suprem de Apărare a Țării de instituție fundamentală a statului este dat de statutul său constituțional, art. 119 din Constituție menționând expres această instituție și rolul său în cadrul autorităților publice cuprinse la titlul III, capitolul V - Administrația publică, secțiunea 1 - Administrația publică centrală de specialitate. Totodată, organizarea și funcționarea acestuia, adică regimul său juridic, se reglementează, potrivit art. 73 alin. (3) lit. e) din Constituție, prin lege organică și deci nu poate fi modificat pe calea unei ordonanțe de urgență. În acest sens, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 544 din 28 iunie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2006 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 30 iunie 2006, și Decizia nr. 104 din 20 ianuarie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I și II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 6 februarie 2009.

În ceea ce privește sensul dispozițiilor art. 115 alin. (6) din Legea fundamentală, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 1.189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 25 noiembrie 2008, că "(...) se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că "nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale" și că "nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică". În celelalte domenii prevăzute de text, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate dacă "afectează", dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin."

În acest context, Curtea constată că C.S.A.T.-ul este o autoritate a administrației publice centrale cu caracter autonom, care, potrivit art. 65 alin. (2) lit. g) și art. 111 alin. (1) din Constituție, se află sub control parlamentar direct, astfel că includerea președintelui Senatului în componența acestui organism "afectează" raporturile dintre cele două autorități fundamentale ale statului, care trebuie să fie guvernate de principiul constituțional al separației și echilibrului puterilor.

Totodată, Curtea reține că este exclusă adoptarea ordonanțelor de urgență cu privire la acele instituții fundamentale ale statului, cum este și C.S.A.T., al căror regim juridic se stabilește, potrivit dispozițiilor constituționale, prin lege organică.

Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa, de pildă Decizia nr. 421/2007, mai sus menționată, că viciul de

neconstituționalitate a unei ordonanțe sau ordonanțe de urgență emise de Guvern nu poate fi acoperit prin aprobarea de către Parlament a ordonanței respective. În consecință, legea care aprobă o ordonanță de urgență neconstituțională este ea însăși neconstituțională.

Având în vedere cele arătate, Curtea constată că examinarea criticilor de neconstituționalitate intrinsecă a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 224/2008 pentru modificarea art. 5 alin. (2) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării a rămas fără obiect, de vreme ce procedura formală de adoptare a legii constituie un aspect prealabil în analiza constituționalității reglementărilor unei legi înainte de promulgare."

(3) Membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării sunt: ministrul apărării naționale, ministrul de interne, ministrul afacerilor externe, ministrul justiției, ministrul industriei și resurselor, ministrul finanțelor publice, directorul Serviciului Român de Informații, directorul Serviciului de Informații Externe, șeful Statului Major General și consilierul prezidențial pentru securitate națională.

(4) Secretarul Consiliului Suprem de Apărare a Țării este numit de Președintele României și are rang de consilier de stat în cadrul Administrației Prezidențiale.

ART. 6

(1) Consiliul Suprem de Apărare a Țării se convoacă de președintele acestuia, trimestrial sau ori de câte ori este necesar.

(2) Consiliul Suprem de Apărare a Țării poate fi convocat și la inițiativa a cel puțin o treime din numărul membrilor săi.

(3) Consiliul Suprem de Apărare a Țării lucrează în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi și adopta hotărâri prin consens.

ART. 7

(1) Ședințele Consiliului Suprem de Apărare a Țării au caracter secret. Ședințele Consiliului Suprem de Apărare a Țării sunt conduse de președintele acestuia, iar în absența sa, de vicepreședinte.

(2) Ordinea de zi se stabilește de președinte, cu consultarea vicepreședintelui.

(3) Propunerile ministerelor trebuie avizate de primul-ministru pentru a fi înscrise pe ordinea de zi.

ART. 8

În situația în care un membru al Consiliului Suprem de Apărare a Țării nu poate participa la ședința, el poate fi reprezentat, fără drept de vot, de înlocuitorul sau legal.

ART. 9

La lucrările Consiliului Suprem de Apărare a Țării pot participa ca invitați, cu aprobarea președintelui, reprezentanți ai Parlamentului, administrației publice centrale și locale, ai organizațiilor neguvernamentale, ai altor instituții publice cu atribuții în domeniul apărării și siguranței naționale, precum și ai societății civile, persoane a căror prezență este necesară în raport cu problemele aflate pe agenda de lucru.

ART. 10

Consiliul Suprem de Apărare a Țării își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de funcționare aprobat prin hotărâre a acestuia.

ART. 11

(1) Consiliul Suprem de Apărare a Țării dispune de un secretariat care funcționează în cadrul Administrației Prezidențiale, fiind coordonat de secretarul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(2) Atribuțiile, organizarea și funcționarea secretariatului

prevăzut la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

ART. 12

(1) Hotărârile Consiliului Suprem de Apărare a Țării se semnează de președintele acestuia și se comunica autorităților administrației publice și instituțiilor publice la care se referă, integral sau în extras, cu excepția celor pentru care se hotărăște altfel. Hotărârile care au caracter de secret de stat se comunica cu respectarea prevederilor legale privind protecția informațiilor clasificate.

(2) Secretariatul Consiliului Suprem de Apărare a Țării poate transmite comunicate de presa, al căror conținut este aprobat de consiliu.

ART. 13

Membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării sunt răspunzători de respectarea hotărârilor adoptate de acesta.

CAP. IV

Dispoziții finale

ART. 14

Prezenta lege intra în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pe aceeași data Legea nr. 39/1990 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 13 decembrie 1990, precum și orice alte dispoziții contrare se abroga.

Aceasta lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 mai 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

Aceasta lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 iunie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU
